

Warszawa, 24 lutego 2018 roku.

**Stanowisko Krajowej Sekcji Nauki NSZZ Solidarność
w sprawie projektu ustawy o szkolnictwie wyższym i nauce
z dnia 22.01.2018 r.**

Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego w dniu 22 stycznia 2018 r. przedstawił drugą wersję projektu ustawy o szkolnictwie wyższym i nauce, do której Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „Solidarność” zgłasza następujące ogólne uwagi:

1. Brak jest określenia strategicznych celów Państwa realizowanych przez uczelnie publiczne oraz wpływu Rządu na ich realizację. Ustawa nie zapewnia zachowania zasad równości szans poszczególnych ośrodków w dostępie do finansowania ze środków publicznych, pełnej transparentności ich przyznawania oraz kontroli Państwa w ich wydatkowaniu.
2. Wprowadzenie Rady Uczelni, koncentracja władzy w rękach rektora, osłabienie roli organów kolegialnych, pomniejszenie roli innych wybieralnych organów uczelni prowadzi do likwidacji autonomii społeczności akademickiej danej uczelni.
3. Skład Rady Uczelni oraz jej kompetencje nie pozostawiają wątpliwości w kwestii proponowanego wyprowadzenia najważniejszych decyzji, w tym majątkowych, poza zasięg wspólnoty akademickiej.
4. Brak jest potwierdzonej zgody Rządu RP na zapisy projektu ustawy o zwiększeniu nakładów na naukę i szkolnictwo wyższe, bez których proponowana reforma nie ma szans na realizację. Zwiększenie nakładów na naukę i szkolnictwo wyższe winno być zawarte w długoterminowych, strategicznych planach rządu.
5. Zastrzeżenia budzą przepisy dotyczące parametryzacji uczelni, oraz związany z tym sposób rozdziału środków budżetowych. W konsekwencji nie faktyczne osiągnięcia naukowo-dydaktyczne, ale decyzje urzędnicze będą decydować, które uczelnie będą miały szansę się rozwijać, a które upaść.
6. Ocena doskonałości naukowej w uczelni powinna dotyczyć grup badawczych i uwzględniać wpływ prowadzonych badań na kształcenie w tej uczelni. Ten efekt powinien wpływać na finansowanie kształcenia, a nie przenosić skutków finansowych wynikających z oceny wyalienowanych, zamkniętych na kształcenie badaczy, na dotację kształcenia prowadzonego przez pozostałych pracowników.
7. Niejasne zasady awansu naukowego i zawodowego nauczycieli akademickich stwarzają nieprzyjemne warunki pracy. Czemu ma służyć habilitacja, skoro nie jest konieczna? KSN opowiada się za awansem na podstawie dorobku i jednostopniowym modelem kariery naukowej. Uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora należy jednoznacznie

przypisać organom kolegialnym jakimi są Rady Naukowe merytorycznie kompetentne do oceny dorobku.

8. Ustawowa gwarancja wynagrodzenia minimalnego zapisana w projekcie ustawy winna być uzupełniona gwarancją ładu płacowego wyrażającego się stosunkiem przeciętnych wynagrodzeń w grupach pracowniczych jak: 1,25:1,25:2:3.
9. Umożliwienie zawierania zakładowych układów zbiorowych wymaga szczegółowego wyjaśnienia, ponieważ uczelnia publiczna utrzymuje się głównie ze środków budżetowych przyznawanych przez Ministra. Brak jest w ustawie zapisów umożliwiających zawieranie Ponadzakładowych Układów Zbiorowych Pracy.
10. Reprezentatywne związki zawodowe muszą mieć zagwarantowane ustawowo prawo uzgadniania regulaminów pracy, wynagradzania oraz zasad oceny pracownika. Ocena okresowa winna być dwuinstancyjna, a jej ogólne, minimalne kryteria dla poszczególnych grup pracowniczych winny być zawarte w ustawie.
11. Brak projektów rozporządzeń, a w szczególności rozporządzenia zawierającego nową klasyfikację dziedzin i dyscyplin naukowych, a także rozporządzenia w sprawie kryteriów ewaluacji naukowej uniemożliwia dokonanie oceny efektów wprowadzanych zmian.

Reasumując, przedstawiony projekt Ustawy o szkolnictwie wyższym i nauce, powinien zostać gruntownie poprawiony i uzupełniony o niezbędne rozporządzenia, zanim zostanie przekazany do dalszych etapów konsultacji i procesu legislacyjnego.